

Ekonomik Arařtırmalar Bölümü

Ağustos 2021

- Gündem – Tuğrul Belli **2**
- Bütçe ve Kamu Finansmanı **3**
- Ödemeler Dengesi ve Dış Ticaret **4**
- Üretim ve Büyüme **5**
- Enflasyon ve Faizler **6**
- Parasal Göstergeler **7**

VERGİ VE FİYAT AYARLAMALARI İLE ENFLASYON DÜŞMEZ

Hükümetin son dönemde enflasyon ile savaşıma yolu tüketici sepetinde ağırlığı yüksek olan bazı yönetilen/yönlendirilen kalemlerin üzerindeki vergilerin oranlarının düşürülmesi şeklinde. Genel TÜFE ve özel kapsamlı TÜFE göstergelerinden "F" endeksine (yönetilen-yönlendirilen fiyatlar hariç TÜFE) baktığımızda geçen senenin Ağustos ayından beri bu endeksin genel TÜFE'nin üzerinde seyrettiğini görüyoruz. Bu da devlet tarafından yönetilen fiyatların özellikle enflasyonun altında tutulduğu anlamına geliyor. Şaşırtıcı bir durum değil. Özellikle akaryakıtta eşel mobil sisteminin devreye girmesi bu ürün grubundaki fiyat artışlarının düşük kalmasını sağlamakta. En son olarak da motor hacimlerine göre otomobillerden alınan ÖTV oranlarının değiştirilmesi söz konusu. Böylece Ağustos ayı enflasyon oranlarında yüzde 0.3-0.4 arasında bir düşüş sağlanabileceği hesaplanıyor.

Yönetilen/yönlendirilen malların fiyat artışlarının düşük tutulması zaman zaman yapılan bir uygulama. Son 10 yıla baktığımızda 2011, 2014 ve 2018 yıllarında da benzer uygulamalar yapıldığını görüyoruz. Bu noktada denilebilir ki, "işte ne güzel, devlet gelirlerinin bir kısmından feragat ederek enflasyonun kontrolden çıkmasını engelliyor" (Tabii, bugünkü yüzde 18.95 oranını "kontrol altında bir enflasyon" sayarsak!) Ancak, bu tabii ki maliyetsiz bir müdahale değil. Kaçınılmaz olarak bütçe vergi gelirlerinin bir kısmından feragat edilmesini gerektiriyor.

Bu noktada bütçenin gidişatına bakmakta da fayda var. Bu sene, biraz da sürpriz bir şekilde, bütçe ilk 5 ayda oldukça iyi bir performans gösterdi. İlk 5 ay sonunda bütçe açığı sadece 7.5 milyar TL oldu. Ancak Haziran ve özellikle de Temmuz ayında yüksek açık rakamları gördük. Haziranda 25 milyar TL olan aylık açık Temmuzda 46 milyar TL'ye yaklaştı. İlk 7 ay sonunda kümülatif açık 78 milyar TL ile bu sene hedeflenen 245 milyar TL'lik açığın henüz çok altında. Ayrıca Temmuz açığının 25 milyar TL kadar bir kısmı bayram nedeniyle o ayki KDV tahsilatlarının Ağustosta hesaplara girmesinden kaynaklanıyor. Şu noktada finansman açısından ciddi bir sorun görünmemekle birlikte ilerleyen aylarda açıkların artması devletin borçlanma ihtiyacının da artması anlamına gelecektir. Hal böyle iken politika faizlerini düşürmek ister istemez verim eğrisinin de tekrar kafasını kaldırmasına sebep olacaktır.

Vergi düzenlemeleriyle 12 aylık manşet enflasyonun gerileyeceği beklentisine giren piyasalar bence 2 konuda yanılıyor. Öncelikle

kurlarda az buçuk stabilizasyon sağlansa bile, gerek pandemi kısıtlamalarının özellikle hizmet sektörü gelirlerine ağır darbe vurmuş olması, gerekse de yi-ÜFE'den de takip ettiğimiz gibi artan üretici fiyatlarının henüz nihai tüketim fiyatlarına yansıtılmamış olması nedeniyle piyasalardaki enflasyon baskısı için için devam etmekte. Bu da, talebi gördüğü an satıcıların fiyatlarını (haklı olarak) yukarı doğru revize etmesine sebep olmakta. Enflasyonda düşüş görülüyor bahanesiyle faizlerde erken bir düşüş ve kamu bankalarında erken bir kredi kampanyası olması durumunda, bu bekletilmiş zamların devreye girmesi şaşırtıcı olmayacaktır.

İkinci nokta ise otomobil vergilerinde yapılan düzenleme ile enflasyonda elde edilecek aritmetik düşüşün sadece tek bir mal grubunda bir ayın enflasyonunu etkileyecek olması. Otomobil fiyatlarında oluşacak indirim mesela enerji fiyatlarındaki indirim gibi zaman içinde diğer sektörlerde yansıtılacak bir indirim değil. Aksine, eğer bu dönemde bir de taşıt kredilerinde artış yaşanırsa, bu durum cari açığı artırarak döviz kuru üzerinden enflasyon üzerinde yeni bir baskıya sebep olabilecektir.

Sonuç olarak, bu ÖTV indirimi sonrasında şahsen yüzde 17.50 civarında beklediğim yıl sonu enflasyonu tahminimde bir değişiklik yapmayı düşünmüyorum. Enflasyonda otomobil ÖTV oranları ile elde edilecek sınırlı düşüş sonrasında yapılacak erken bir faiz indirimi ve akabinde kredilerde oluşabilecek bir ivmelenme sonuçta enflasyonda görülecek geçici aritmetik düşüşten daha fazla bir artışa bile sebep olabilir.

t.belli@turkishbank.com

Bütçe ve Kamu Finansmanı

Rekor aylık bütçe açığı ama...

- Geçen ayki 25 milyar TL bütçe açığından sonra bu ay açık 46 milyar TL'ye fırlamış durumda. Ancak harcamalar tarafına baktığımızda aslında bu ay harcamaların %21 ile enflasyona yakın seviyelerde olduğunu görüyoruz. Faiz-dışı harcamalara baktığımızda ise artış oranı %10'un bile altında.
- Dengeyi bozan son dönemlerde gittikçe artan faiz hadleri nedeniyle hızla artan faiz harcamaları olmuş. Bu ay 24 milyara yakın bir faiz harcaması söz konusu. Tabii bu ay 55 milyar gibi çok yüksek bir borç servisi de söz konusu idi. Ancak bundan bağımsız olarak faiz harcamalarının toplam harcamaların içindeki payının hızlı bir şekilde arttığına şahit oluyoruz. Geçen senenin ilk 7 ayında faiz harcamalarının toplama oranı %11.7 iken bu sene bu oran %14.
- Bu ay açığı patlatan bütçe gelirlerindeki düşük artış oldu. Ancak bunun ana sebebi bu ay uzun bir bayram tatilinin Temmuz sonlarına denk gelmesi. (Geçen sene tatil Ağustos ayındaydı.) Özellikle bu ayki KDV tahsilatlarının Ağustos'a kaymış olması bu ayki vergi gelirlerini çok düşürdü. Nitekim Hazine'nin MB'deki hesabına baktığımızda bu hesabın Ağustosun ilk günlerinde 20-25 milyar arttığını, yani Temmuz vergi gelirlerinin hesap intikal ettiğini görüyoruz. Temmuz gerçek açığının 45 değil, 25 milyar TL civarında olduğu söylenebilir.
- Bu ay uzun bayram tatili dolayısıyla vergi gelirlerini geçen sene ile mukayese etmek çok doğru değil. Ancak gümrüklerin bir süre kapalı olmasına rağmen ithalde alınan KDV yine de %37.5 artmış. Bu ay dahilde alınan KDV'deki gerçek artış ise tabloda görülen %40'ın çok daha üzerinde olacaktır.
- Petrol ve doğalgaz ÖTV'si ise uygulanan eşel mobil sistemi nedeniyle tüm aylarda düşüş içerisinde. Eğer bu uygulama yapılmamış olsaydı ilk 7 ayda bu kalemden 64 milyar TL vergi geliri elde edilecekti. Bu sene elde edilen gelir ise 24 milyar TL. Kayıp yaklaşık olarak 40 milyar TL.

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ	2020 Temmuz	2021 Temmuz	Artış	2020 Oca-Tem	2021 Oca-Tem	Artış
Harcamalar	116,225,366	141,079,431	21.4%	681,087,013	804,439,751	18.1%
1-Faiz Hariç Harcama	107,769,183	117,441,809	9.0%	601,373,819	689,932,009	14.7%
Personel Giderleri	25,771,294	30,672,537	19.0%	171,715,886	201,152,829	17.1%
Sosyal Güv. Kur. Devlet Primi	4,065,083	4,822,297	18.6%	28,326,320	32,971,230	16.4%
Mal ve Hizmet Alımları	6,292,723	7,493,748	19.1%	41,880,336	47,284,495	12.9%
Carli Transferler	58,865,107	58,358,813	-0.9%	297,994,204	337,560,031	13.3%
Sermaye Giderleri	7,816,591	12,561,938	60.7%	40,458,521	47,312,789	16.9%
Sermaye Transferleri	2,248,004	1,544,856	-31.3%	4,534,445	5,734,135	26.5%
Borç Verme	2,710,381	1,987,620	-26.7%	16,464,107	17,916,500	8.8%
2-Faiz Harcamaları	8,456,183	23,637,622	179.5%	79,713,194	114,507,742	43.6%
Gelirler	86,529,134	95,275,344	10.1%	541,940,399	726,096,152	34.0%
1-Genel Bütçe Gelirleri	84,605,790	92,908,822	9.8%	525,647,145	705,778,120	34.3%
Vergi Gelirleri	76,013,824	84,747,326	11.5%	411,961,964	581,687,466	41.2%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1,215,003	1,503,054	23.7%	53,539,840	46,753,267	-12.7%
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1,214,712	1,037,344	-14.6%	7,531,922	9,473,839	25.8%
Faizler, Paylar ve Cezalar	5,127,584	5,266,415	2.7%	47,663,255	63,243,974	32.7%
Sermaye Gelirleri	931,279	247,876	-73.4%	4,255,650	3,878,542	-8.9%
Alacaklardan Tahsilat	103,388	106,807	3.3%	694,514	741,032	6.7%
2-Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	1,483,942	1,864,589	25.7%	11,030,898	14,237,757	29.1%
3-Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	439,402	501,933	14.2%	5,262,356	6,080,275	15.5%
Bütçe Dengesi	-29,696,232	-45,804,087	54.2%	-139,146,614	-78,343,599	-43.7%
Faiz Dışı Denge	-21,240,049	-22,166,465	4.4%	-59,433,420	36,164,143	-160.8%

SEÇİLMİŞ VERGİLER	oca	şub	mar	nis	may	haz	tem
Gelir Vergisi	2.5%	20.0%	88.0%	35.8%	69.2%	51.6%	14.0%
Kurumlar Vergisi	-8.7%	44.5%	166.6%	213.6%	29.3%	-14.8%	92.3%
Dahilde Alınan KDV	35.6%	51.6%	-196.1%	5.5%	633.2%	344.9%	39.6%
Petrol ve Doğalgaz	-4.9%	-16.1%	-36.2%	-32.9%	-51.8%	-35.3%	-58.3%
Motorlu Taşıtlar	285.0%	99.3%	242.5%	274.9%	197.3%	111.5%	-7.1%
Dayanıklı Tük. Malları	76.5%	99.3%	90.5%	113.2%	73.0%	-38.1%	-9.6%
BSMV	-1.3%	3.9%	26.9%	41.6%	36.5%	33.8%	38.3%
Gümrük Vergileri	38.1%	27.3%	53.2%	113.4%	76.8%	-16.3%	2.2%
İthalde Alınan KDV	43.1%	52.6%	120.7%	146.8%	122.5%	25.4%	37.5%
Damga Vergisi	16.1%	23.0%	65.7%	59.7%	54.7%	35.1%	15.8%
Harçlar	-22.0%	40.7%	56.3%	257.3%	108.4%	11.1%	-23.8%

HAZİNE FİNANSMAN PROGRAMI			
(Milyar ₺)	Ağustos 2021	Eylül 2021(*)	Ekim 2021(*)
Ödemeler	16,5	42,5	50,1
İç Borç Servisi	10,9	35,9	45,3
Anapara	2,4	27,8	37,0
Faiz	8,5	8,2	8,3
Dış Borç Servisi	5,6	6,5	4,8
Anapara	1,3	1,3	0,4
Faiz	4,3	5,2	4,4
Finansman	16,5	42,5	50,1
Borçlanma Dışı Kaynaklar (2)(3)	0,5	-2,5	-3,3
Borçlanma	16,0	45,0	53,4
Dış Borçlanma (3)	0,0	0,0	0,0
İç Borçlanma	16,0	45,0	53,4
Piyasadan İhale Yoluyla İç Borçlanma	13,7	40,9	49,5
Doğrudan Satışlar (4)	1,0	2,3	1,3
Kamuya Satışlar	1,3	1,8	2,6

- Ağustosta rahat olan Hazine finansmanının Eylül ve Ekimde daha yüklü olduğu görülüyor. Her ne kadar ekonomik aktivitenin canlı devam etmesi vergi gelirlerini de (ve de enflasyonu!) yüksek tutacaksa da önümüzdeki aylarda bütçenin harcamalar tarafında da artış görülmesi şaşırtıcı olmayacaktır.

Ödemeler Dengesi ve Dış Ticaret

12 aylık cari açık geriliyor

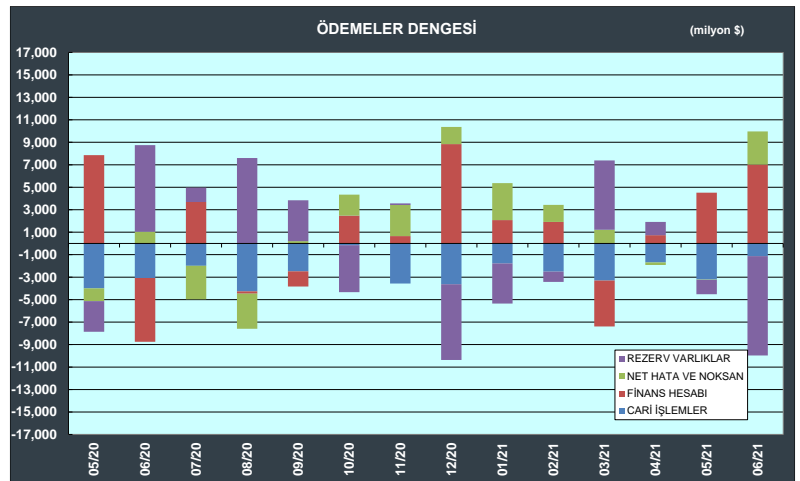
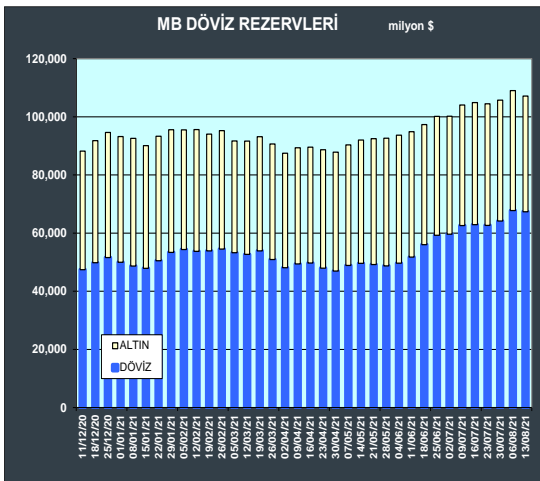
- Haziranda ithalatın oldukça üzerinde artan ihracat (%48 vs %38) Temmuzda ithalatın gerisinde kaldı. İthalat %16 artarken ihracat artışı %10 oldu. Böylece dış ticaret açığı %41 artarken ihracatın ithalatı karşılama oranı da %78.6'ya geriledi. Önümüzdeki aylarda bu trendi iyi takip etmek gerekiyor.
- Sektörlere baktığımızda bu ay halı, otomotiv ve gemi ve yat dışında tüm sektörlerde artış söz konusu. Gemi ve yat sektörü genelde tek kalemde büyük rakamlardan oluştuğu için aylık seyirleri son derece oynak olabiliyor. Otomotivdeki gerilemeyi ise takip etmek gerekir.
- Demir ve çelik sektörleri ise yüksek oranlı artışlarını sürdürmektedir. Dış ticaret hacmi artmaya devam ediyor. Haziranda da ihracat %48 artarken, ithalat artışı %38 oldu. Böylece senenin ilk yarısında toplam dış ticaret hacmi de geçen seneye göre %33 artışla 220 milyar doları geçti.
- Haziranda cari açık 1.1 milyar dolar oldu. Böylece 12 aylık cari açık da 30 milyar doların altına, 29.7 milyar dolara geriledi. Her ne kadar Temmuzda olduğu gibi kalan aylarda dış ticaret açığında artış olsa da, turizm gelirlerindeki göreceli toparlanma ile birlikte, cari açık çok fazla artmayabilir. Ancak, şimdiden delta varyantı nedeniyle turizm gelirlerinin beklentilerin altında kalacağı da ortada. Bu süreçte ithalat ivmesinin hızlanarak devam etmesi döviz dengesini bozabilir.
- Merkez Bankası rezervleri biraz da yapılan swap anlaşmalarının etkisiyle yükselmeye

Dış Ticaret	Temmuz			Ocak-Temmuz		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
İhracat	14.144	15.617	10,42	85.069	115.155	35,37
İthalat	17.150	19.868	15,84	111.734	141.109	26,29
Dış Ticaret Hacmi	31.294	35.484	13,39	196.803	256.264	30,21
Dış Ticaret Dengesi	-3.007	-4.251	41,37	-26.665	-25.954	-2,67
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	82,5	78,6		76,1	81,6	

İHRACAT	1 - 31 TEMMUZ			
	2020	2021	Değişim ('21/'20)	Pay(20) (%)
SEKTÖRLER				
I. TARIM	1,954,111	2,033,337	4.1	12.4
II. SANAYİ	11,458,328	12,673,328	10.6	77.2
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1,031,616	1,085,426	5.2	6.6
Tekstil ve Hammaddeleri	655,105	725,445	10.7	4.4
Deri ve Deri Mamulleri	127,736	145,409	13.8	0.9
Halı	248,774	214,571	-13.7	1.3
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1,579,570	1,918,975	21.5	11.7
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1,579,570	1,918,975	21.5	11.7
C. SANAYİ MAMULLERİ	8,847,143	9,668,927	9.3	58.9
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1,804,536	1,698,057	-5.9	10.3
Otomotiv Endüstrisi	2,199,837	1,995,584	-9.3	12.2
Gemi ve Yat	141,333	76,575	-45.8	0.5
Elektrik Elektronik	984,829	1,004,129	2.0	6.1
Makine ve Aksamlar	665,733	697,920	4.8	4.3
Demir ve Demir Dışı Metaller	754,128	930,153	23.3	5.7
Çelik	1,034,391	1,743,906	68.6	10.6
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	350,454	358,259	2.2	2.2
Mücevher	347,044	456,259	31.5	2.8
Savunma ve Havacılık Sanayii	139,475	231,066	65.7	1.4
İklimlendirme Sanayii	415,949	466,668	12.2	2.8
Diğer Sanayi Ürünleri	9,434	10,351	9.7	0.1
III. MADENCİLİK	372,490	477,787	28.3	2.9
Madencilik Ürünleri	372,490	477,787	28.3	2.9
T O P L A M (TİM*)	13,784,929	15,184,452	10.2	92.5

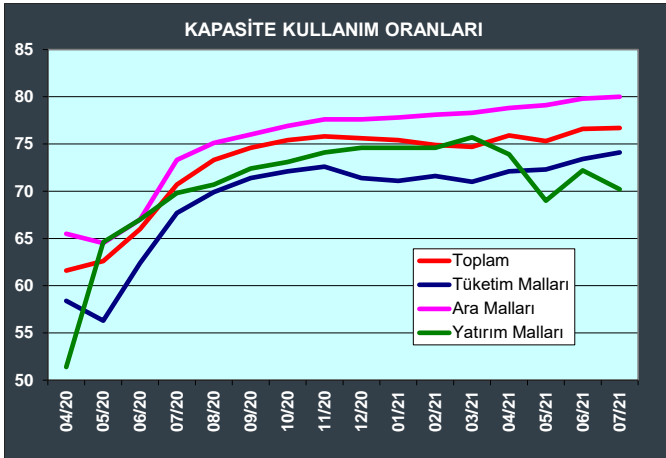
devam ediyor. Son haftadaki gerilemeye rağmen Nisan sonundaki en düşük seviyesinden 20 milyar dolar kadar yükselerek 107 milyar dolara çıkmış vaziyette.

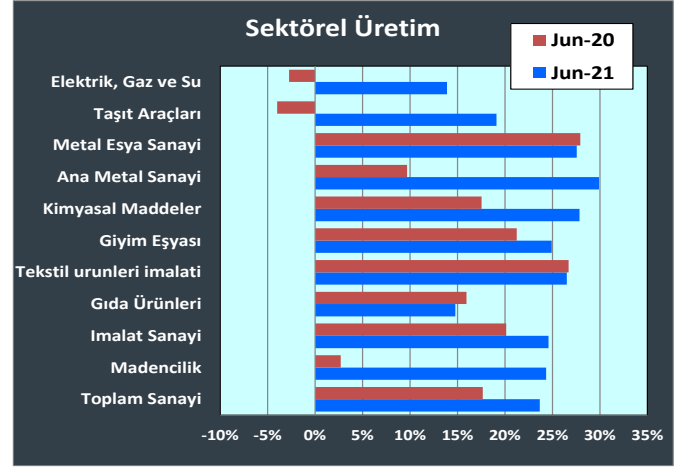
Büyüme

2. çeyrekte üretim artışı %41!

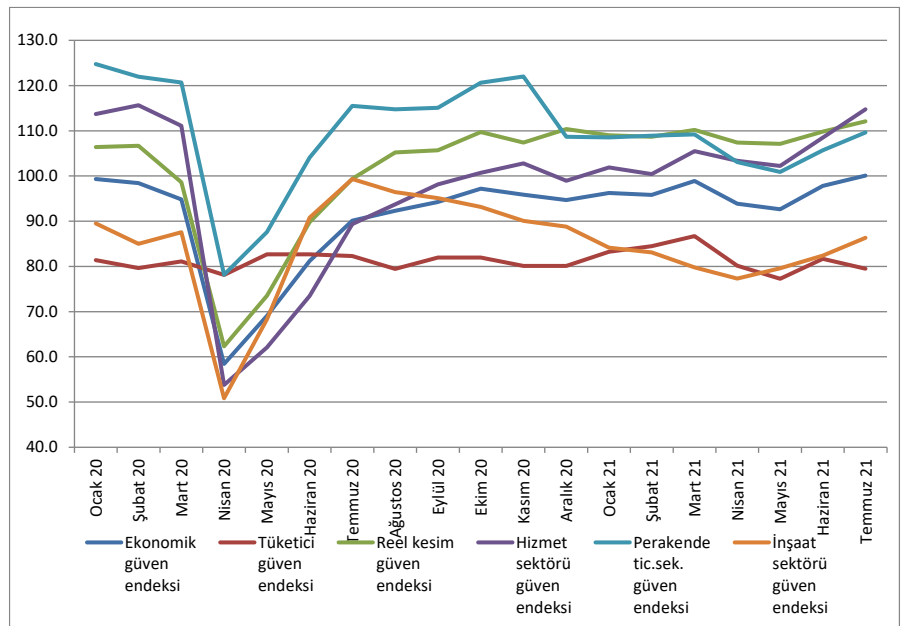
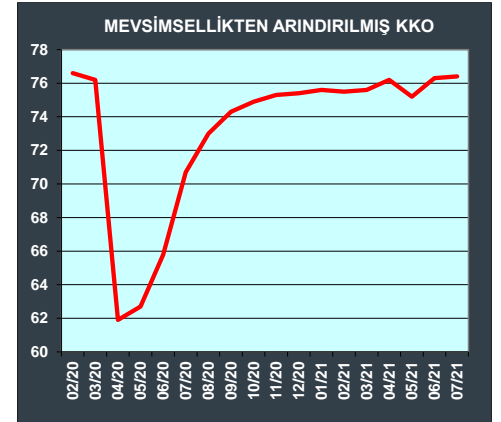
- 2021 yılı Haziran ayında madencilik ve taşımacılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %24,3, imalat sanayi sektörü endeksi %24,8 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %13,9 arttı.
- 2. Çeyrekteki toplam üretim artışı da belli oldu. Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi 2021 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %41,1 arttı. Bir önceki çeyreğe göre mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretimi ise %1,6 arttı.

- Bu rakamlar çok büyük bir baz etkisi sayesinde 2. Çeyrek milli hasıla büyüme oranının da rekor seviyelerde geleceğini göstermekte. %25'lik bir büyüme oranı bile mümkün gözüküyor.
- Kapasite kullanım oranlarındaki artış Temmuz'da da devam etmekte. Ara malları KKO'su 80 sınırına gelirken, son aylarda tüketim malları KKO'sunda da hızlı bir çıkış görülmekte.
- PMI anket verilerine göre, Türkiye'deki COVID-19 kısıtlamalarının gevşetilmesi, Temmuz'da imalat sektörünün talep ve üretimini olumlu etkiledi. Üretim ve yeni siparişlerde büyümenin güçlendiği belirtilirken istihdam ve satın alma faaliyetlerinde de artışlar hızlandı. Haziran'da 51,3 olarak ölçülen manşet PMI endeksi Temmuz'da 54,0'e yükseldi. Uluslararası talebin güçlenmesiyle yeni ihracat siparişleri toplam yeni siparişlerden de hızlı artış

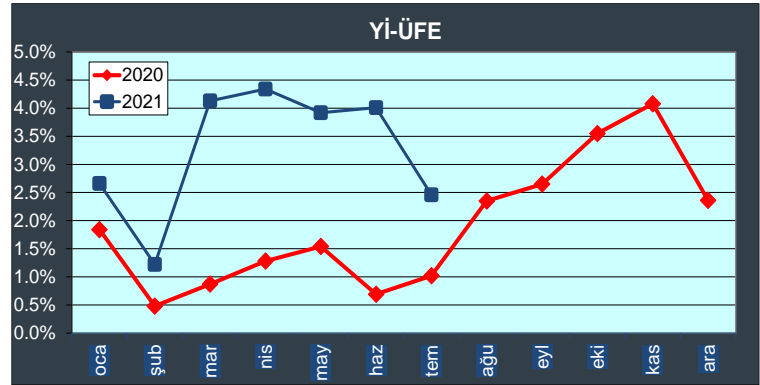
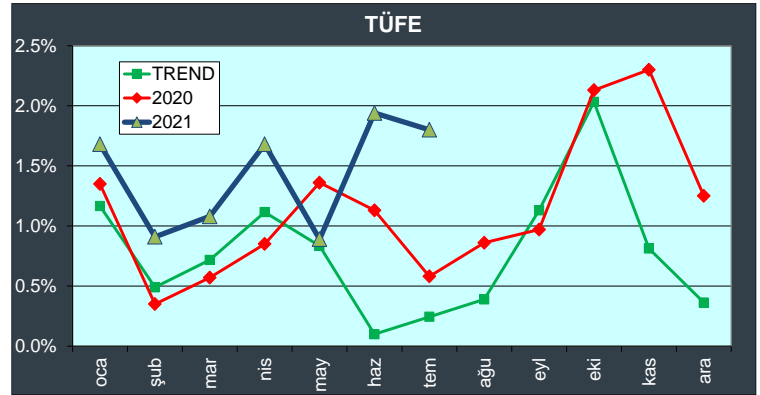
gösterdi. Yeni siparişlerdeki artış ve kısıtlamaların kaldırılması, firmaların üretim hacimlerini üst üste ikinci ay genişletebilmesini sağladı. Ancak girdi maliyetleri enflasyonu da üst üste üçüncü ay artış gösterdi ve yüksek düzeyde kaydedildi. Anket katılımcıları girdi fiyatlarındaki yükselişi Türk lirasındaki değer kaybına ve ham madde maliyetlerindeki artışa bağladı.

Enflasyon

Sene sonu 17'nin altı çok zor

- Temmuzda TÜFE %1.80, Yİ-ÜFE ise %2.46 arttı. Böylece 12 aylık enflasyon TÜFE'de %18.95, Yİ-ÜFE'de ise %44.92 oldu. Bu ay enflasyona en çok etkiyi %0.77 ile konut ve %0.73 ile gıda yaptı.
- Yİ-ÜFE kurlardaki stabilite ile birlikte bu ay %4'lerden %2.5'e geriledi. Ancak TÜFE ile Yİ-ÜFE arasındaki 25 puanlık makas devam etmekte.
- Normal şartlarda manşet enflasyonun Ağustos ve Eylülde bir miktar daha yükselip Ekim ve Kasım aylarında da gerilemesi beklenir. Ancak gene de sene sonunda %17'nin altına gerilemesi beklenmemeli.

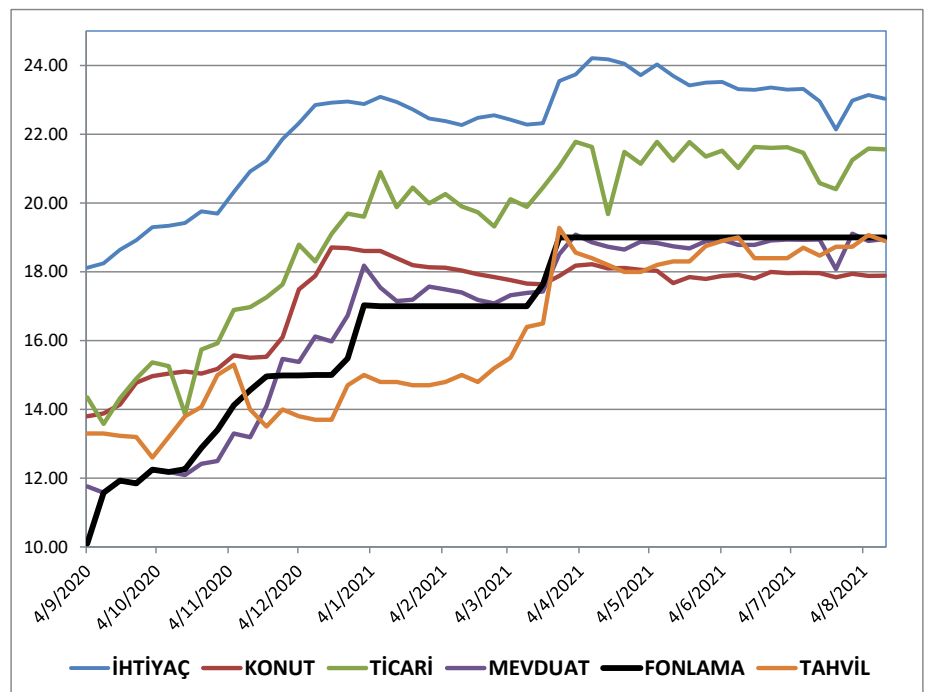

Faizler

Faizler değişmedi ama MB gidişata yönelik iyimser

- Grafikten de görüldüğü gibi tüm piyasa faizleri 4 aydan beri stabil sayılabilir. Sadece tahvil faizlerinde %18'den 19'a bir hareket olduğu görülüyor.
- Merkez Bankası Ağustosta da politika faizini sabit tuttu. Ancak karar metninde yurtiçindeki iktisadi faaliyetin 3. Çeyrekte de güçlü seyrettiğinin vurgulamasına rağmen bunun enflasyon açısından bir tehdit olarak görülmediği sonucu çıkıyor. İhracattaki güçlü artış eğilimi ve aşılamadaki kuvvetli ivmenin turizm faaliyetlerini canlandırmasıyla yılın geri kalanında cari işlemler hesabının fazla vermesi bekleniyor. Ancak ithalatta da artış söz konusu ve delta varyantının etkisiyle turizm gelirleri beklentilerin altında kalabilir. Ayrıca, son

veriler kredilerde hafif de olsa bir ivmelenme olduğunu gösteriyor. Otomotive getirilen ÖTV indirimleri de kredilerle birlikte ithalatı da bir miktar arttıracaktır. Sonuç olarak MB'nın biraz fazla iyimser kaldığı söylenebilir.

Parasal Göstergeler

PARASAL GÖSTERGELER	1	2	3	4	5
(milyon YTL)	13/08/2021	16/07/2021	25/12/2020	1/2	1/3
Dolaşımdaki Para	208,016	228,868	178,960	-9.1%	16.2%
Vadesiz TL Mevduatlar	363,189	394,965	301,691	-8.0%	20.4%
Vadesiz YP Mevduatlar	832,981	820,909	757,035	1.5%	10.0%
M1	1,404,186	1,444,742	1,237,686	-2.8%	13.5%
Vadeli TL Mevduatlar	1,310,530	1,267,971	1,112,065	3.4%	17.8%
Vadeli YP Mevduatlar	1,148,803	1,151,106	1,025,119	-0.2%	12.1%
M2	3,863,519	3,863,819	3,374,870	0.0%	14.5%
Repo	16,969	16,256	20,293	4.4%	-16.4%
B Tipi Likit Fonlar	48,175	47,034	27,287	2.4%	76.5%
İhraç Edilen Menkul Değerler	50,424	49,440	47,271	2.0%	6.7%
M3	3,979,087	3,976,550	3,469,721	0.1%	14.7%
Dolarizasyon (YP Mev/Top.Mev)	54.2%	54.3%	55.8%	-0.1%	-2.8%
Toplam TL Krediler	2,512,040	2,495,091	2,352,726	0.7%	6.8%
Bireysel TL Krediler	971,325	949,910	872,720	2.3%	11.3%
Ticari TL Krediler	1,540,715	1,545,181	1,480,006	-0.3%	4.1%

Ekonomik Veriler

	Yİ-ÜFE (%)	TÜFE (%)	GSMH (%)	İTHALAT (milyon \$)	İHRACAT (milyon \$)
2010	8.9	6.4	9.2	185,493	113,930
2011	13.3	10.5	8.8	240,842	134,907
2012	2.7	6.2	2.2	236,544	152,537
2013	7.0	7.4	4.0	251,651	151,869
2014	6.4	8.2	2.9	242,200	157,800
2015	5.7	8.8	4.0	207,234	143,839
2016	9.9	8.5	2.9	198,602	142,606
2017	15.5	11.9	7.4	234,000	157,000
2018	33.6	20.3	2.6	223,082	168,088
2019	7.4	11.8	1.0	203,000	172,000
2020	25.2	14.6	1.8	209,500	160,500
2021 (t)	20.0	17.5	9.0	220,000	180,000

YATIRIMLARIN GETİRİLERİ

	DOLAR	EURO	BİST	MEVDUAT
AĞUSTOS 2020	5.6%	7.1%	-4.3%	0.8%
EYLÜL 2020	4.5%	4.1%	6.2%	0.8%
EKİM 2020	8.6%	6.8%	-2.9%	0.9%
KASIM 2020	-6.4%	-4.0%	15.4%	1.2%
ARALIK 2020	-4.6%	-2.1%	15.0%	1.3%
OCAK 2021	-1.5%	-2.9%	-0.2%	1.4%
ŞUBAT 2021	0.9%	1.0%	-0.1%	1.4%
MART 2021	13.0%	9.2%	-5.4%	1.5%
NİSAN 2021	-1.1%	1.9%	0.4%	1.5%
MAYIS 2021	3.3%	4.1%	1.6%	1.5%
HAZİRAN 2021	2.1%	-0.4%	-4.5%	1.5%
TEMMUZ 2021	-3.1%	-3.1%	2.7%	1.5%
SON 12 AY	21.3%	22.8%	23.6%	16.4%

DOLAR	2016	2017	2018	2019	2020	2020
OCAK	2.9662	3.7942	3.7608	5.2876	5.9833	7.3216
ŞUBAT	2.9665	3.6143	3.8065	5.3273	6.2371	7.3841
MART	2.8300	3.6427	3.9560	5.6386	6.6596	8.3408
NİSAN	2.8064	3.5568	4.0472	5.9671	6.9845	8.2459
MAYIS	2.9613	3.5398	4.4889	5.8718	6.8260	8.5143
HAZİRAN	2.8900	3.5232	4.6166	5.7654	6.8555	8.6959
TEMMUZ	3.0180	3.5290	4.8938	5.5326	6.9497	8.4290
AĞUSTOS	2.9597	3.4472	6.4178	5.8245	7.3393	
EYLÜL	3.0058	3.5784	6.0010	5.6539	7.6662	
EKİM	3.1080	3.7768	5.5303	5.7186	8.3232	
KASIM	3.4236	3.9461	5.1742	5.7507	7.7892	
ARALIK	3.5255	3.7787	5.2985	5.9507	7.4327	

EURO	2016	2017	2018	2019	2020	2020
OCAK	3.2350	4.0632	4.6812	6.0447	6.5983	8.8718
ŞUBAT	3.2364	3.8291	4.6523	6.0685	6.8716	8.9581
MART	3.2148	3.8921	4.8761	6.3302	7.2107	9.7864
NİSAN	3.1966	3.8814	4.9005	6.6851	7.5963	9.9724
MAYIS	3.2965	3.9629	5.2525	6.5438	7.5907	10.3816
HAZİRAN	3.2135	4.0198	5.3406	6.5625	7.6858	10.3435
TEMMUZ	3.3506	4.1399	5.7137	6.1684	8.1628	10.0264
AĞUSTOS	3.2970	4.1504	7.4869	6.4523	8.7441	
EYLÜL	3.3608	4.2099	6.9631	6.1783	9.0999	
EKİM	3.4055	4.3927	6.2847	6.3830	9.7160	
KASIM	3.6430	4.6747	5.8843	6.3289	9.3306	
ARALIK	3.7176	4.5237	6.0354	6.6741	9.1329	

BİST	2016	2017	2018	2019	2020	2020
OCAK	734.8	863.0	1,195.3	1,040.7	1,191.4	1,473.5
ŞUBAT	758.1	874.8	1,189.5	1,045.3	1,059.9	1,471.4
MART	832.7	889.5	1,149.3	937.8	896.4	1,391.7
NİSAN	853.3	944.2	1,042.8	954.2	1,011.1	1,397.8
MAYIS	778.0	975.4	1,006.5	905.9	1,055.2	1,420.5
HAZİRAN	768.2	1,004.4	899.2	964.9	1,165.2	1,356.3
TEMMUZ	754.1	1,075.3	969.5	1,020.8	1,126.9	1,392.9
AĞUSTOS	759.7	1,100.1	927.2	967.2	1,078.6	
EYLÜL	764.9	1,029.1	999.6	1,050.3	1,145.2	
EKİM	785.4	1,101.4	902.0	984.7	1,112.4	
KASIM	740.0	1,039.8	954.2	1,039.8	1,283.6	
ARALIK	781.4	1,150.2	912.7	1,144.2	1,476.7	

Şube Adresleri

	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
İstanbul	Murat Aktuvar	Esentepe Mah., Ali Kaya Sok., Polat Plaza A Blok	(212) 268 04 30
Finansal Kurumlar / İst.	Cüneyt Gültekin (vkt)	Esentepe Mah., Ali Kaya Sok., Polat Plaza A Blok	(212) 373 73 09
Merkez / İst.	Semra Oktayoğlu (vkt)	Valikonağı Cad. No:1, Nişantaşı	(212) 373 71 11
Bakırköy / İst.		İncirli Cad. Yeşilada Sok. No: 2	(212) 543 33 67
Çiftehvez./ İst.	Umut Y. Mangırcıoğlu	Bağdat Cad. No:198	(216) 302 69 22
Moda / İst.	Şule Çetinkaya	Moda Cad., Rıza Paşa Sok., No:1, Kadıköy	(216) 348 12 73
Ankara	Ulaş Coşkun	Uğur Mumcu Cad.No:42/A,Gaziosmanpaşa,Çankaya	(312) 431 11 80
İzmir	Turan Gürbüz	Gazi Bulvarı Köstepen hanı No:68/A	(232) 483 00 42

TURKISH BANK MÜŞTERİ DESTEK HATTI : 0 (212) 373 73 73

TURKISH BANK (UK) LTD

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
London Branch	Sibel Uzun Ay	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
Relationship Banking	Sibel Uzun Ay	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44 207) 403 5656
Harringay	Melek Varol	577 Green Lanes, Harringay London N8ORG	(44-208) 348 9600
Palmers Green	Mustafa Derviş	391 Green Lanes, London N13 4JG	(44-208) 447 6870

TÜRK BANKASI LTD.

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Lefkoşa/Merkez	Lerzan Hazerli Yücel	92, Girne Cad.	(392)600 33 33
Lefkoşa/Köşklüçiftlik	Yıldan Karamano	Mehmet Akif Cad.Çığır Apt.No2 Köşklüçiftlik	(392)227 85 17
Lefkoşa/Kaymaklı	Lerzan Hazerli Yücel	Kemal Aşık Caddesi No:66, K.Kaymaklı	(392)227 73 80
Lefkoşa/Çarşı	Lerzan Hazerli Yücel	Uray Sok. Belediye Pazarı yanı	(392)229 11 67
Lefkoşa/Yenikent	İşıl Göksoylu	Belediye Bulvarı Akview Apt No:93D, Gönyeli	(392)223 38 53
Gazimağusa	Gürhan Kandemir	24, Limanyolu	(392)366 53 27
Girne/Girne	Emine Tomruk	Ramadan Cemil Meydanı No:1	(392)815 21 01
Girne/Alsancak	Dergül Çalican Mollaoğlu	206 Karaoğlanoğlu Cad. Engindereli Dükkanları No.6-7	(392)821 33 98
Güzelyurt	Şebnem Atalar	Ecevit Cad., Piyale Paşa Mah. No.3-4	(392)714 21 98
Gemi Konağı	Şebnem Atalar	Ecevit Cad., No:42	(392)727 78 58

Eski aylara ait raporlar Turkish Bank web sitesi www.turkishbank.com'dan sağlanabilir.
Abone olmak isteyenler mdh@turkishbank.com adresine e-posta yollayabilirler.

Yazışma Adresi : Vali Konağı Cad. No:1 Nişantaşı, İstanbul 34371 Türkiye
Telefon : +90 212 373 63 73
E-posta : rapor@turkishbank.com veya mdh@turkishbank.com